

Ανάπτυξη Λόγου και Ομιλίας

Συμβουλές προς τους γονείς – Πώς μπορείτε να βοηθήσετε

Αναζήτηση βοήθειας – Πότε να συμβουλευτείτε παιδίατρο ή λογοθεραπευτή

Η ανάπτυξη του λόγου και της ομιλίας είναι μια σταδιακή διαδικασία, η οποία ξεκινά από τους πρώτους μήνες της ζωής και εξελίσσεται σταδιακά μέσα από την επικοινωνία με τους γονείς και το περιβάλλον.

Η έγκαιρη παρατήρηση και η ενεργή συμμετοχή των γονέων συμβάλλουν καθοριστικά στην ενίσχυση των γλωσσικών δεξιοτήτων του παιδιού και στην πρόληψη πιθανών δυσκολιών.

0–6 μηνών

- Το μωρό αντιδρά στους ήχους, κοιτάζει ή στρέφει το κεφάλι του προς την πηγή τους.
- Παράγει ήχους (φωνούλες, γουργουρητά).

Τι μπορείτε να κάνετε:

- Μιλήστε του με ήρεμο και ζεστό τρόπο.
- Τραγουδήστε, γελάστε και επικοινωνήστε μέσα από εκφράσεις και βλεμματική επαφή.
- Εξηγήστε του τους ήχους που ακούει και ονομάστε τα πρόσωπα ή αντικείμενα του περιβάλλοντός του.
- Περιγράψτε του απλά τι κάνετε, ώστε να εξοικειώνεται με τη γλώσσα της καθημερινότητας.

Πότε να ζητήσετε βοήθεια:

- Αν δεν αντιδρά στους ήχους, ελέγξτε την ακοή του.
- Αν δεν αναζητά βλεμματική επαφή ή δεν προσπαθεί να επικοινωνήσει, απευθυνθείτε σε παιδίατρο ή λογοθεραπευτή.

12 μηνών

- Λέει «μαμά» και «παπά».
- Ανταποκρίνεται όταν ακούει το όνομά του.

- Κατανοεί απλές οδηγίες.

Τι μπορείτε να κάνετε:

- Παίζετε με τη φωνή και τον τόνο σας· η μελωδία της ομιλίας βοηθά στην κατανόηση της γλώσσας.
- Ενθαρρύνετε κάθε μορφή επικοινωνίας (γέλιο, βλέμμα, εκφράσεις προσώπου).
- Δείξτε στο παιδί ότι τα πάντα είναι λόγος και ευκαιρία για επικοινωνία.
- Περιορίστε την τηλεόραση· δεν προσφέρει ουσιαστικά γλωσσικά ερεθίσματα σε αυτή την ηλικία.

18 μηνών

- Κατανοεί απλές οδηγίες και μικρές προτάσεις.
- Ονομάζει οικεία αντικείμενα.
- Το λεξιλόγιό του εμπλουτίζεται σταδιακά.

Τι μπορείτε να κάνετε:

- Μιλήστε του κανονικά, με απλές αλλά σωστά διατυπωμένες προτάσεις.
- Αποφύγετε τα «μωρουδίστικα» λόγια.
- Διαβάστε μαζί του βιβλία από ύφασμα ή χοντρό χαρτόνι και συζητήστε τις εικόνες, τα χρώματα και τα σχήματα.

Πότε να ζητήσετε βοήθεια:

- Αν το παιδί σταματήσει να μιλά, αν το λεξιλόγιό του δεν εξελίσσεται ή αν παρατηρήσετε ότι η ομιλία του επιδεινώνεται.

2 χρονών

- Κατανοεί πιο σύνθετες οδηγίες.
- Λέει το όνομά του.
- Συνδυάζει 2–3 λέξεις σε μικρές προτάσεις.

Τι μπορείτε να κάνετε:

- Εμπλουτίστε το λεξιλόγιό του μέσα από παιχνίδι και συζήτηση.

- Εξηγήστε απλά λέξεις που δεν γνωρίζει.
- Επαναλάβετε σωστά τις λέξεις που προφέρει λανθασμένα, χωρίς να το πιέζετε να τις επαναλάβει.

Πότε να ζητήσετε βοήθεια:

- Αν το λεξιλόγιο περιορίζεται σε ελάχιστες λέξεις.
- Αν η ομιλία είναι δυσκατάληπτη.
- Αν δεν συνδυάζει λέξεις για να σχηματίζει προτάσεις.

3 χρονών

- Κατανοεί απλές ιστορίες.
- Χρησιμοποιεί πλήρεις προτάσεις και κάνει ερωτήσεις.
- Χρησιμοποιεί πληθυντικό και απλές προθέσεις.

Τι μπορείτε να κάνετε:

- Ενθαρρύνετε το παιδί να διηγείται μικρές ιστορίες και να εκφράζει τα συναισθήματά του.
- Διαβάστε μαζί του βιβλία και συζητήστε το περιεχόμενο.
- Ενθαρρύνετε τη σταδιακή εγκατάλειψη του μπιμπερό και της πιπίλας.

Πότε να ζητήσετε βοήθεια:

- Αν η ομιλία παραμένει δυσνόητη.
- Αν δεν χρησιμοποιεί ρήματα, άρθρα ή επίθετα.
- Αν δεν σχηματίζει προτάσεις ή δεν χρησιμοποιεί πληθυντικό.

4 χρονών

- Η ομιλία του παιδιού πλησιάζει αυτή των ενηλίκων ως προς τη γραμματική και το συντακτικό.
- Είναι σε θέση να αφηγηθεί απλά γεγονότα και να συμμετέχει σε συζητήσεις.

Τι μπορείτε να κάνετε:

- Διαβάζετε μαζί του συστηματικά· τα παιδιά χρειάζονται το παράδειγμά σας.

- Ενισχύστε τη γλωσσική του αυτοπεποίθηση μέσα από καθημερινές συζητήσεις.

Πότε να ζητήσετε βοήθεια:

- Αν δυσκολεύεται να ξεκινήσει προτάσεις ή επαναλαμβάνει συλλαβές.
- Αν χρησιμοποιεί μικρές, ανοργάνωτες προτάσεις.
- Αν η ομιλία του δεν είναι πάντα κατανοητή ή δεν μπορεί να περιγράψει απλά, πρόσφατα γεγονότα.

Διεπιστημονική Ομάδα «λόγοart»